

درس دوم

سیاست و حکومت

۱- دولت

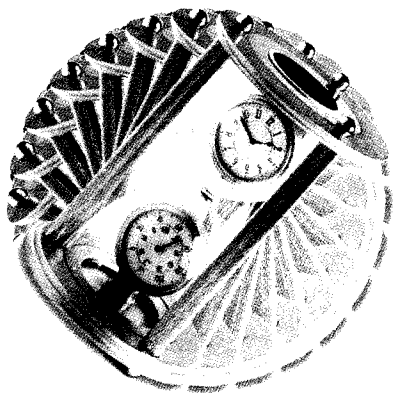
در جوامع کنونی، دولت مسئول برنامه‌ریزی و اداره‌ی کشور است. در اغلب کشورهای جهان، مخصوصاً در کشورهایی که مردم سالاری (= دموکراسی) حاکم است، دولت به دنبال برگزاری انتخابات آزاد است و با رأی مردم مشروعیت می‌یابد (= قانونی شدن). در چنین نظام‌هایی، معمولاً دولت زیر نظر نمایندگان مردم در مجلس شورا فعالیت می‌کند.

در نظام‌های استبدادی (= دیکتاتوری)، یک حاکم که معمولاً با اتکا به ارتش یا پلیس به قدرت رسیده است، دولت را در دست می‌گیرد یا رئیس دولت را انتخاب می‌کند.

۲- رئیس دولت

در اغلب کشورهای جهان رئیس جمهور یا نخست وزیر رئیس دولت است. معمولاً رئیس دولت برای یک دوره‌ی محدود مثلاً چهار سال یا پنج سال، انتخاب می‌شود. گاهی اوقات، در نظام استبدادی، رئیس دولت مادام‌العمر (= تا پایان عمر) قدرت را در دست می‌گیرد. رئیس دولت، امور کشور را به کمک اعضای هیئت دولت یا وزیران اداره می‌کند. هر وزیر مسئولیت اداره‌ی یک وزارتخانه را بر عهده دارد. مهم‌ترین وزارتخانه‌های کشورهای مختلف جهان عبارتند از: وزارت امور خارجه، وزارت کشور، وزارت اقتصاد، وزارت دفاع،

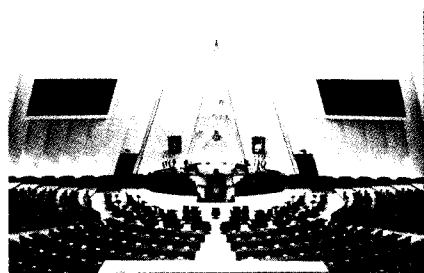
۲- قانون

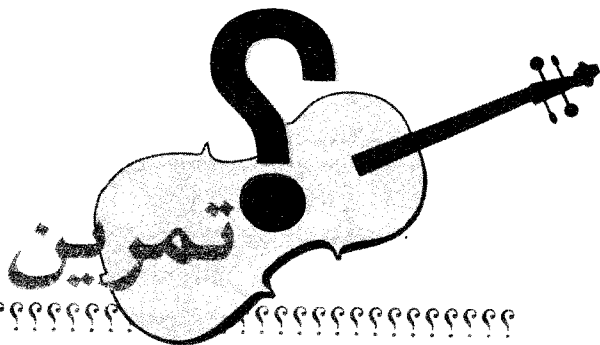
وظیفه‌ی **قانون‌گذاری** در اغلب کشورهای جهان بر عهده‌ی مجلس شورا است. مردم نماینده‌های خود را هر چهار سال یک بار به مجلس شورا می‌فرستند تا با **تصویب و وضع قوانین** (= قانون‌ها) مناسب به دولت کمک کنند و بدین ترتیب کشور بهتر اداره شود. وظیفه‌ی **نظارت** (= رسیدگی) بر اجرای (= انجام شدن) قوانین بر عهده‌ی **قوه‌ی قضاییه** است. قوه‌ی قضاییه با بهره‌گیری از **قاضی‌ها** و **حقوق‌دان‌های** خود مراقب اجرای دقیق قوانین و برقراری عدالت در میان مردم است.

۳- حزب‌های سیاسی

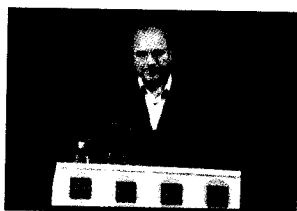
امروزه علاقه‌مندان به سیاست و **کشورداری** تلاش می‌کنند با تشکیل **حزب سیاسی** اداره‌ی کشور را به دست بگیرند. حزب‌ها با **تبلیغات گوناگون**، **شعارهای سیاسی** و **رفتارهای آزادی‌خواهانه** می‌کوشند **محبوبیت** بیشتری به دست بیاورند تا با **تکیه** به رأی مردم، **نامزد** (= کاندید) خود را **رییس‌جمهور** یا **نماینده‌ی مجلس** کنند. گاهی اوقات یک حزب به **تنهایی** نمی‌تواند رأی مردم را به دست بیاورد، بنابراین این با **حزب‌های دیگر ائتلاف می‌کند** (= سازش کردن) تا **توجه** مردم را جلب کند. در **انتخابات حزبی** که **رأی می‌آورد** (= انتخاب شدن) به **قدرت می‌رسد و حکومت** را در دست می‌گیرد؛ در این صورت **حزب منتخب می‌تواند در انتخاب وزیر سهیم باشد**. اما حزب‌هایی که رأی نیاورند، به **جناح** (= دسته) **اقلیت** یا **حتی مخالف** تبدیل می‌شوند.

تمرین

هر یک از جمله‌ها را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

الف

۱. مردم در انتخابات شرکت می‌کنند.

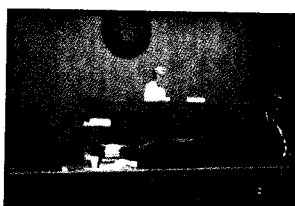
۲. علی روی دیوار پوستر تبلیغاتی می‌چسباند.

۳. نامزد ریاست جمهوری برای مردم سخنرانی می‌کند.

۴. اداره‌ی دادگاه بر عهده‌ی قاضی است.

ت

ب

پ

تمرین

جای خالی جمله‌ها را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

قدرت، شعار، نامزد، حزب، تصویب، نظام، وزیر، قانون‌گذاری

۱. در انتخابات حزبی که رأی می‌آورد به می‌رسد.

۲. یکی از وظیفه‌های مهم نمایندگان مجلس قوانین مناسب برای اداره‌ی کشور است.

۳. مجلس شورا وظیفه‌ی را بر عهده دارد.

۴. حزب‌های سیاسی می‌کوشند با تکیه به رأی مردم خود را به ریاست جمهوری یا

نمایندگی مجلس برسانند.

۵. درهای مردم‌سالار، نمایندگان مجلس فعالیت‌های دولت را بررسی می‌کنند.

۶. آموزش و پرورش مسئول وزارتخانه‌ی آموزش و پرورش است.

۷. حزب‌ها ازهای سیاسی گوناگونی بهره‌برداری می‌کنند.

۸. سیاستمداران در سایه‌ی فعالیت‌های خود می‌کوشند قدرت بیشتری به دست آورند.

؟؟

کدام یک از جمله‌ها درست و کدام نادرست است؟

۱. هر وزیر مسئولیت اداره‌ی یک مجلس را بر عهده دارد.
۲. وظیفه‌ی نظارت بر اجرای قوانین بر عهده‌ی قوه‌ی قضاییه است.
۳. معمولاً حزب‌هایی که رأی نمی‌آورند به اقلیت یا حتی مخالف تبدیل می‌شوند.
۴. گاهی اوقات یک حزب با حزب‌های دیگر ائتلاف می‌کند.
۵. در اغلب کشورهای جهان رییس جمهور یا نخست وزیر نماینده‌ی مردم در مجلس است.
۶. در نظام‌های استبدادی، حاکم با اتکا به رأی مردم به قدرت می‌رسد.

؟؟

عبارت طرف راست را به کلمه‌ی مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

۱. به رییس هیئت دولت گفته می‌شود. الف- وزارتخانه
۲. به عمل رسیدگی و اداره‌ی کشور گفته می‌شود. ب- انتخابات
۳. به مجموعه‌ی اداره‌ها و سازمان‌های زیر نظر وزیر گفته می‌شود. پ- استبدادی
۴. به روش نظام‌هایی گفته می‌شود که با رأی مردم مشروعیت می‌یابند. ت- کشورداری
۵. نظامی است که حاکم با اتکا به ارتش یا پلیس به قدرت می‌رسد. ث- رییس جمهور
۶. جریانی است که طی آن افرادی برای اداره‌ی امور کشور برگزیده می‌شوند. ج- مردم‌سالاری

؟؟

در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

انتخابات ، رأی ، به دست آورده‌اند ، نظارت ، وزارت ، حق

در ایران، انتخابات توسط کشور برگزار می‌شود و تمام افراد ۱۶ سال به بالا شرکت در را دارند. مردم در روز انتخابات پای صندوق‌های رأی می‌روند و خود را در صندوق می‌اندازند. پس از پایان رأی‌گیری، رأی‌ها توسط مأموران وزارت کشور و با نمایندگان نامزدها شمارش می‌شود. پس از اتمام شمارش رأی‌ها، سرانجام نام شخص یا اشخاصی که بیشترین رأی را اعلام می‌شود.